

ZAKON O FONDU RADA

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način i djelokrug rada Fonda rada (u daljem tekstu: Fond), finansiranje Fonda, organi upravljanja i njihova djelatnost, nadzor, postupak za ostvarivanje prava zaposlenog na isplatu neisplaćenih potraživanja, po osnovu prestanka radnog odnosa usljed stečaja kod poslodavca, ukoliko nijesu isplaćena u skladu sa posebnim propisom.

Status i djelokrug rada

Član 2

Fond ima svojstvo pravnog lica i ima status državnog fonda.

Imovina Fonda je nezavisna od imovine poslodavca i nedostupna u stečajnom postupku.

Fond obavlja sljedeće poslove:

- obezbjeđuje isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih po osnovu radnog odnosa kod poslodavca usljed stečaja (u daljem tekstu: potraživanja) ako potraživanja nijesu isplaćena ili su djelimično isplaćena;
- vodi postupak i donosi odluku o ostvarivanju prava zaposlenih iz čl. 98 i 99a Zakona o radu;
- pruža stručnu pomoć zaposlenima pri ostvarivanju prava utvrđenih ovim zakonom i Zakonom o radu;
- usmjerava i upravlja sredstvima osiguranim za namjenu utvrđenu ovim zakonom;
- vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Javnost rada

Član 3

Rad Fonda je javan.

Javnost rada Fonda obezbjeđuje se na način utvrđen posebnim zakonom i statutom Fonda.

Osnivanje

Član 4

Fond se osniva aktom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Finansiranje

Član 6

Sredstva za rad Fonda obezbjeđuju se iz:

- doprinosa u visini od 0,20% na teret poslodavca koji obveznik osiguranja od nezaposlenosti obračunava na osnovicu koja se odnosi na taj doprinos, u skladu sa posebnim zakonom;
- budžeta Crne Gore;
- sredstava EU fondova;
- donacija, poklona;
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Isplata neisplaćenih potraživanja ne može zavisiti od obezbjeđenih sredstava iz stava 1 ovog člana.

Organi Fonda

Član 7

Organi Fonda su upravni odbor i direktor.

Upravni odbor

Član 8

Fondom upravlja upravni odbor, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Upravni odbor imenuje i razrješava Vlada, u skladu sa aktom o osnivanju Fonda.

Upravni odbor ima devet članova, i to:

- četiri predstavnika Vlade koje predlaže – ministar rada i socijalnog staranja;

- dva predstavnika reprezentativnog sindikata na nacionalnom nivou registrovana kod organa državne uprave nadležnog za poslove rada – koje predlaže sindikat;
 - dva predstavnika reprezentativnog udruženja poslodavaca osnovanog za teritoriju Crne Gore – koje predlaže udruženje poslodavaca, i
 - jednog predstavnika iz reda zaposlenih u Fondu - koga predlaže direktor Fonda.
- Mandat članova upravnog odbora traje četiri godine.

Nadležnost upravnog odbora

Član 9

Upravni odbor Fonda:

- donosi statut i druga akta Fonda, na predlog direktora Fonda;
- usvaja finansijski plan za narednu fiskalnu godinu;
- usvaja godišnji izvještaj o finansijskom poslovanju Fonda;
- odlučuje o korišćenju sredstava Fonda;
- razmatra stanje i predlaže mjere za dalje aktivnosti Fonda;
- zaključuje ugovore u ime i za račun Fonda, ukoliko posebnim propisom nije drukčije uređeno;
- usvaja Plan javnih nabavki i izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama;
- podnosi organu državne uprave nadležnom za poslove rada (u daljem tekstu: Ministarstvo) polugodišnji i godišnji izvještaj o radu Fonda;
- odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Druga pitanja od značaja za rad upravnog odbora Fonda uređuju se statutom Fonda.

Razrješenje članova upravnog odbora

Član 10

Vlada može razriješiti člana upravnog odbora prije isteka mandata:

- na njegov zahtjev;
- na predlog ministra, sindikata ili udruženja poslodavaca koji su ga predložili;
- ako svojim radom povrijedi zakon i druge propise koji se odnose na rad i obavljanje djelatnosti Fonda;
- i u drugim slučajevima utvrđenim statutom Fonda.

U slučaju prestanka mandata članu upravnog odbora prije isteka vremena na koje je imenovan, imenuje se novi član upravnog odbora, čiji mandat traje onoliko vremena koliko bi trajao mandat člana na čije mjesto se imenuje.

Direktor Fonda

Član 11

Radom Fonda rukovodi direktor.

Direktora Fonda imenuje i razrješava Vlada, na predlog ministra rada i socijalnog staranja.

Mandat direktora traje četiri godine, nakon isteka mandata direktor može biti ponovo imenovan, bez ograničenja mandata.

Nadležnost direktora

Član 12

Direktor Fonda:

- vodi postupak i donosi odluku o ostvarivanju prava zaposlenih iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona;
- obrazuje stručne komisije i radna tijela;
- organizuje rad i vodi poslovanje Fonda i odgovara za zakonitost rada Fonda;
- predstavlja i zastupa Fond;
- izvršava odluke upravnog odbora Fonda;
- predlaže akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda;
- odlučuje o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti iz rada i po osnovu rada zaposlenih u Fondu, u skladu sa zakonom;
- vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Razrješenje direktora Fonda

Član 13

Vlada može razriješiti direktora Fonda i prije isteka vremena na koje je imenovan:

- na njegov zahtjev;
- ako ne postupa u skladu sa zakonom i opštim propisima Fonda;
- ako neosnovano odbije da izvrši odluke upravnog odbora Fonda donesene u okviru njihove nadležnosti;
- i u drugim slučajevima utvrđenim statutom Fonda.

Stručna služba

Član 14

Radi obavljanja stručnih, administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova Fond organizuje stručnu službu.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Fondu primjenjuju se odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda

Član 15

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Ministarstvo.

Statut

Član 16

Fond ima statut, kojim se uređuje: naziv i sjedište Fonda, organizacija Fonda, obaveze i odgovornosti organa Fonda, način odlučivanja upravnog odbora Fonda i druga pitanja od značaja za rad Fonda.

Saglasnost na statut Fonda daje Vlada.

Zahtjev za pokretanje postupka

Član 17

Postupak za ostvarivanje prava iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona pokreće se na zahtjev zaposlenog (u daljem tekstu: zahtjev).

Zahtjev se podnosi Fondu u roku od 90 dana od dana pravosnažnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka.

Dostavljanje dokaza

Član 18

Uz zahtjev iz člana 17 ovog zakona zaposleni dostavlja:

- ugovor o radu, odnosno drugi akt zaposlenog o zasnivanju radnog odnosa;
- akt kojim je zaposlenom prestao radni odnos;
- akt kojim je utvrđeno potraživanje iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona;
- dokaz da mu nijesu isplaćena potraživanja u cjelosti ili djelimično.

Dokaz iz stava 1 al. 3 i 4 ovog člana zaposleni pribavlja od strane nadležnog suda.

Ako uz zahtjev nijesu dostavljeni dokazi iz stava 1 ovog člana, zaposleni je dužan da, na zahtjev Fonda, u roku od 30 dana, dostavi tražene dokaze, kao i druge podatke koji su od značaja za donošenje rješenja za ostvarivanje prava na potraživanje.

Odbijanje zahtjeva **Član 19**

Ako zaposleni, ne podnese zahtjev u roku iz člana 17 stav 2 ovog zakona ili ako ne dostavi tražene dokaze iz člana 18 stav 1 ovog zakona, odnosno ne izvrši dopunu traženih dokaza u roku iz člana 18 stav 3 ovog zakona, direktor će donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva.

Gubitak prava na potraživanje **Član 20**

Zaposleni gubi pravo na potraživanja iz čl. 98 i 99a Zakona o radu ako:

- zloupotrijebi navedeno pravo;
- da neistinite podatke u vezi sa ispunjavanjem uslova za ostvarivanje navedenog prava;
- Fond utvrdi da je pravo na potraživanje neopravdano zbog postojanja posebnih veza između zaposlenih i poslodavca i zajedničkih interesa, koji su doveli do tajnog dogovora među njima;
- je zaposleni, sam ili zajedno sa svojim bliskim rođacima, bio vlasnik značajnog dijela pravnog lica i vršio značajan uticaj na njegovo poslovanje;
- zaposleni ili stečajni upravnik nije obavijestio Fond o činjenicama koje utiču na sticanje i ostvarivanje prava na potraživanje.

Nadležni organi za odlučivanje **Član 21**

Direktor Fonda odlučuje o zahtjevu i donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se podnijeti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

O žalbi protiv rješenja iz stava 2 ovog člana odlučuje Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Povraćaj isplaćenih sredstava

Član 22

Fond je dužan da od zaposlenog zahtijeva povraćaj nezakonito isplaćenih sredstava, uvećanih za troškove postupka i odgovarajuće kamate, ako utvrdi da su postojali razlozi za gubitak prava na potraživanje iz čl. 98 i 99a Zakona o radu, u skladu sa članom 20 ovog zakona.

Zaposleni je dužan da u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za povraćaj sredstava izvrši uplatu tih sredstava na konsolidovani račun državnog trezora.

Prenosivost prava

Član 23

Prava zaposlenih iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona mogu se naslijediti.

Ako u toku postupka za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, zaposleni umre, prava iz stava 1 ovog člana utvrđuju se zakonskim nasljednicima na osnovu pravosnažnog rješenja o nasljeđivanju.

Primjena propisa

Član 24

Ukoliko je nad poslodavcem čija se djelatnost odvija na teritoriji najmanje dvije države članice pokrenut stečajni postupak, za isplatu neizmirenih potraživanja zaposlenih zadužena je garantna ustanova u onoj državi članici na čijoj teritoriji ti zaposleni rade ili uobičajeno rade.

Obim prava zaposlenih određuje se zakonom kojim je uređen rad nadležne garantne ustanove iz stava 1 ovog člana.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, odluke koje se donose u stečajnom postupku koji su pokrenuti u drugoj državi članici uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja nesolventnosti poslodavca, u smislu ovog zakona.

Razmjena podataka između garantnih ustanova

Član 25

Garantne ustanove iz člana 24 ovog zakona razmjenjuju relevantne podatke neophodne za odlučivanje o pravu iz člana 2 stav 3 alijeja 2 ovog zakona.

Inspekcijski nadzor

Član 26

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove uprave preko upravne inspekcije.

U vršenju nadzora upravni inspektor ima ovlašćenja utvrđena zakonom.

Ranije započeti postupci

Član 27

Izuzetno od člana 12 stav 1 alineja 1 ovog zakona, u postupcima za utvrđivanje prava i isplatu potraživanja iz člana 23 Zakona o Fondu rada ("Službeni list CG", broj 88/09) i čl. 98 i 99a Zakona o radu ("Službeni list CG", br. 49/08, 59/11, 66/12 i 31/14), koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, odlučuje organ upravljanja Fonda u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje propisa

Član 28

Fond će svoja akta uskladiti sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 29

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Fondu rada ("Službeni list CG", broj 88/09).

Stupanje na snagu

Član 30

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".